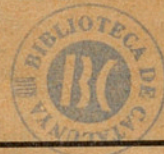

S-8-5002

LA GASETA LLIURE

AQUESTA FULLA NO HA PASSAT
PER LA CENSURA GOVERNATIVA

N.º 1

Gener

1928

EL MOMENT ACTUAL

Pot definir-se el moment actual de Catalunya de la següent manera: "Mai no hi havia hagut tant de catalanisme; però mai s'havia sabut menys que fer de tant de catalanisme".

Mai no n'hi hagut tant, perquè mai tampoc s'havia vist tan clar l'odi profund que ens professa el govern de Madrid; mai no havien estat les persecucions tant gratuïtes, aferrissades i vergonyoses; mai tampoc els esclaus del govern central a Catalunya tant grotescament desvergonyits.

Però tampoc mai l'existència del problema català no havia transcorregut tant amagada. S'escriuen diaris i es publiquen llibres catalans més que abans i s'en esperancen més encare. De totes maneres aquestes bellíssimes realitats son com a filles nostres indefenses.

Es doncs, que la força del catalanisme ha minvat? - Al contrari. Aleshores que ho fa d'aquesta passivitat? - Es degut a la falta de col·laboració lleial i veritable entre tots els catalans. Un hom no gosa de plantar cara, perquè està insegur si el deixaràn plantat o no. Els qui duen el timó senten la responsabilitat de donar ordres que en no ésser executades per alguns, poden sacri-

ficar els que les obeeixin.

No! L'hora no és d'habilitats! l'habilitat no pot solucionar res si una gran cordialitat no ajunta els cors per damunt de tot. L'acció; heus aquí el gran remei. L'acció imposa una conducta i justifica un sacrifici. Per a l'acció el capítost es troba amb el dret d'exigir als seus soldats que s'arrisquin. L'acció, finalment aclareix les situacions més fosques i destria els nusos més entortolligats, si no d'altra manera, trencant-los.

I tothom pot i deu actuar. Cadescú segons les seves possibilitats. Sobretot pot actuar d'una manera. Posant-se en contacte. Si no hi ha cap solució de continuïtat l'electricitat de la fe en el triomf donarà vigoria a la massa dels catalans.

Però continuem cadescú encauat a casa seva, preocupat només en enllustrar el seu catalanisme domèstic i tenir-lo més intacte que el vehí. Si els dirigents s'isolen els uns dels altres, l'un d'una manera transcendental, l'altre d'una de murriesca, mentre que els dirigits no reben cap inspiració de dalt. digueu-me: que serà l'història catalana de aquests anys més que un continuu llanguir i rebre bastonades entre un periodisme flo-reixent i una literatura esplèndida?.

ECOS DE LA REGENERACIÓ

LA RENOVACIÓ DE JUTGES I FISCALS MUNICIPALS.

Hom sap que l'intengibilitat d'aquells homes que han d'administrar la justícia, és una condició prèvia, essencial per a la seva seguretat. I sense seguretat no hi ha jutges rectes. Primer perquè s'els obliga a una virtut heròica per a resistir les persecucions. Segón, per tal com fins en un cas així fora inútil perquè l'heroic funcionari fora separat del seu càrreg per haver administrat reclament justícia.

Perxò tots els governs civilitzats van amb peus de plom quan es tracta de tocar de lloc o destituir aquesta mena de funcionaris. Naturalment que sense perjudici de separar-ne les persones indignes palesament.

Ara bé; seguint aquest criteri es poden desposseir tres o quatre persones. Però una execució en massa no té cap manera d'excusa; respón únicament a l'intent caciquil de muntar-se un empostissat polític per a finalitats inconfessables.